

Tarton yliopisto
Virolaisen ja yleisen kielitieteen laitos
Suomalais-ugrilaisten kielten osasto

Kalevalan vaikutus suomalaiseen rock- ja metallimusiikkiin

Bakalaureus-tutkielma

Kertu Koronen
Ohjaaja Hanna Katariina Jokela

Tartto 2013

Sisällys

1. Johdanto.....	3
2. Kalevala ja populaarimusiikki.....	4
2.1 Kalevalan ja populaarimusiikin suhde eri aikakausina	4
2.2 Kansalliset ja kansainväliset heavy metal -yhtyeet ja Kalevala.....	8
2.3. Kalevalamitta	9
3. Suomirock ja -metalli.....	11
4. Kalevalan vaikutus rock- ja metallimusiikkiin	14
4.1. Amorphis ja Kalevala.....	17
4.2. Muut.....	22
Lopuksi.....	26
Lähteluettelo	27
Resümee	30

1. Johdanto

Elias Lönnrotin Kalevala on suomalaisille tärkeä kirja, jossa on vanhoja uskomuksia ja myyttejä, jotka luovat mielikuvia kansan juurista. Kalevalalla, joka on suomalaisuuden symboli, on suomalaisessa kulttuurissa pysyvä paikka.

Tämän bakalaureus-tutkielman aiheeksi olen valinnut Kalevalan vaikutuksen suomalaiseen rock- ja metallimusiikkiin, koska minua kiinnostaa, millä tavalla Kalevala on vaikuttanut Amorphikseen ja muihin suomalaisiin rock- ja metallimusiikkia tekeviin yhtyeisiin.

Suomessa tehdään hyvin monipuolista musiikkia, alkaen Suomen kansallisen identiteetin luojaan Jean Sibeliuksen sinfonioista 2000-luvun teoksiin.

Metallimusiikki on raskassointista rockmusiikkia, johon kuuluvat tyypillisinä piirteinä intensiiviset rytmit, sähkökitara ja monesti myös sanoitusten synkät aiheet, ja on sanottu, että metalli on viime aikoina ollut suomalaisen musiikkiyleisön suosiossa. Suomalainen metallimusiikki ja siihen liittyvä kulttuuri ovat kasvaneet marginaalisesta alakulttuurista laajaksi kulttuuriharrastukseksi ja valtakunnalliseksi vientituotteeksi. Death- ja black-metalliksi kutsuttujen genrejen ensimmäiset edustajat aloittivat Suomessa vuoden 1990 jälkeen, jolloin aloitti Amorphiskin.

Ensiksi tutkin työssäni, miten Kalevala liittyy populaarimusiikkiin ja millainen on Kalevalan suhde populaarimusiikkiin eri aikakausina. Esittelen myös kansallisia ja kansainvälisiä heavy metal -yhtyeitä ja kalevalamittaa, koska on sellaisia yhtyeitä, jotka käyttävät musiikin tekemiseen mittaakin.

Toiseksi tarkastelen suomirockia- ja metallia, koska metallilla on Suomessa pitkät perinteet ja ilmiönäkin se on arkipäiväistynyt, eikä sitä koeta enää pelottavana. Raskas rock on Suomessa melkein kansanmusiikkia.

Kolmanneksi katson Kalevalan vaikutusta rock- ja metallimusiikkiin, tutkin tärkeintä yhtyettä Amorphista, joka on Kalevalasta saanut inspiraatiota kaikista yhtyeistä eniten ja se on toisista metallimusiikkia tekevistä yhtyeistä poikkeava omalla tavallaan, koska se käyttää Suomen kansalliseepoksen runoja omissa sanoituksissaan. Tarkastelen myös toisia suomalaisia yhtyeitä, jotka ovat käyttäneet Kalevalasta aiheita tai kalevalamittaa.

2. Kalevala ja populaarimusiikki

Tarkastelen tässä luvussa Kalevalan vaikutusta suomalaiseen populaarimusiikkiin yleisesti ja eri aikakausina.

Kalevalan ja siitä inspiraatiota saaneen musiikin ympärille on kietoutunut monenlaisia ideologioita ja intohimoja taidesäveltäjien teosaiheista new age -intoiluun ja populaarikulttuurin parodiaan ja „hömppään“. Tähän on varmasti yhtenä syynä se, että musiikillinen ilmaisu on aina sopinut luontevasti yhteen kalevalaisen runon kanssa. Vanhan runolaulajan ammatin on nähty muodostavan suullisen perinteen siirtymätradition, eräänlaisen kerrotun historian, jonka avulla tämä perinne muokkautui laulajasukupolvien mukana. Erityisen kiinnostavaa suulisessa kansanperinteessä on ollut se, että siirtymä on perinteisesti tapahtunut laulaen. Siksi myös Kalevalan yhteys (populaari)musiikkiin on syntynyt osaltaan luontevasti. (Piela ym. 2008: 485)

Lauri Hongon mukaan myös Lönnrotin työ oli itsessään osa tätä samaa perinteen siirtämisen prosessia, jonka voi katsoa jatkuneen rock-kulttuurin aikakaudelle ja edenneen nykypäivään (Kalevalaseura). Laululla on myös voimakas esoteerinen asema Kalevalassa. Väinämöinen teki voimallisia tekoja laulaen. Metsän eläimet kerääntyivät kuuntelemaan kun hän lauloi ja laulamalla upotettiin Joukahainen suohon. Tärkeät tavarat, kuten veneet, syntyivät laulamalla. (Piela ym. 2008: 485)

2.1 Kalevalan ja populaarimusiikin suhde eri aikakausina

Suomalaisessa populaarimusiikissa Kalevala -aiheet olivat erittäin harvinaisia ennen 1970-lukua. Kanteleesta oli tullut Topeliuksen promotoiman Kreeta Haapasalon (1815–1893) myötä fennomaanien lemmikki ja kalevalaisen tradition kantaja. 1900-luvun alun suomalaiset kuplettilaulajat kuten Pasi Jääskeläinen (1869–1920) ja Olli Suolahti (1885–1951) säestivät usein itseään kanteleella. (Piela ym. 2008: 486)

Suomen Yleisradio esitti 1920-luvulta alkaen paljon kansanmusiikkia, mutta kanteleensoitto oli jostain syystä harvinaista. Martti Pokela esiintyi paljon televisiossa kanteleensoittaja-perheensä kanssa 1960-luvulla ja vaikutti omalla tavallaan kalevalaisen musiikkiperinnön popularisointiin. Tämä ehkä osaltaan sai myös aikaan 1960-luvun mielipideilmastolle ominaisen tilanteen, jossa kantele ja Kalevala alettiin nähdä vanhana ja hävettävänä osana suomalaista tuohivirsukulttuuria, joka kelpasi

aluksi populaarikulttuurissa vain parodian kohteeksi. Beat-yhtyeiden tapa esiintyä väinämöisinä asiaankuuluvat asusteet päällään oli esimerkki pophuumorista, johon sisältyi myös pilkkaamisen elementti. (Piela ym. 2008: 486)

Parodialla oli kuitenkin monia ulottuvuuksia, joissa myös perinteen uudistaminen sitä halventamatta tuli esiin. Kansainvälistä mainetta 1970-luvulla nauttineen Wigwamin kappale Häätö (1970) oli parodisten aineistensa ohella beat-aikakauden kumarrus kalevalaista perinnettä kohtaan. (Piela ym. 2008: 486)

Tämä Henrik-Otto Donnerin ”loitsuama” Kalevala-osa monipolvisessa kappaleessa kertoi osaltaan uuden suomalaisen rock-kulttuurin kiinnostuksesta kalevalaista ilmaisua kohtaan. Wigwam oli suomalaisen progressiivisen popmusiikin yhtye, jonka tuotannossa Kalevala -aiheet tulivat usein esiin. (Piela ym. 2008: 486–487)

Sekä erikoisen parodinen että perinnettä hyödyntävä tapaus oli Karelia-yhtye, joka yhdisti beatmusiikkiin suomalaisen rekilaulun ja joiut. Armas Nukarainen, Iivana Nyhtänköljä, Aslak Ninna ja Ferdi Sirmakka sonnustautuivat Kalevala-henkisiin vaatteisiin ja esittivät kalevalaiseen maailmaan viittaavia Nyhtänköljän (Edward Vesala) „kiekumia kuriositeetteja“ (kappaleet Joiku blues ja Kerimäki beat). Niissä suomalainen perinнемusiikki näyttäytyi modernisti kompattuna. Edelleen vuonna 1971 Karelia-yhtye levytti kappaleen nimeltä Väinämöisen soitto. Lisää Kalevalasta inspiroituneita artisteja nousi esiin sieltä täältä. 1970-luvulla suosiota nauttinut progressiivisvivahteinen rock-yhtye Kalevala sai nimensä itsensä kansalliseepoksen mukaan. (Piela ym. 2008: 487)

Kansanmusiikkiharrastuksen nousu 1960- ja 1970-luvuilla synnytti uutta folkmusiikkia, joka löysi ymmärrettävästi inspiraation lähteen myös Kalevalasta. Pihasoittajien Laulupuu-kappale Kontaten kotia -albumilta (1975) on hyvä esimerkki 1970-luvun puolivälin balladi aiheisesta Kalevala- ja Kanteletar -vaikutteisesta pop-folk-kappaleesta, joka suhtautui perinteeseen ilman parodiaa ja haki siitä aineksia psykedeelissävytteiseen maailmaansa, jossa yhdistyivät niin kansanmusiikki, lastenlaulut kuin juomalaulut. (Piela ym. 2008: 487)

Myös Jukka Kuoppamäki oli vakavissaan tehdessään laulun itse nimellä Väinämöinen (1974), yhdestä Kalevalan päähenkilöstä. Hän korosti suomalaisen kansanperinteen eteenpäin suuntautuvaa olemusta soitattamalla sähkövahvistettua wah-wah-kannelta ilman parodian häivääkään. Kalevala edusti Kuoppamäelle eräänlaista salatiedettä, joka johdattaisi Väinölän kansan uuteen kukoistukseen suomettumisen vuosina ja edustaisi aidon suomalaisuuden etsintää aina poliittiseen tarkoituksenmukaisuuteen asti. (Piela ym. 2008: 487)

1980-luvulle tultaessa ”fennorokkarit” eivät enää epäröineet käyttää hyväkseen kalevalaisia aiheita, jenkkää ja rekilaulua siinä missä ulkomaalaiset tähdet reggaeta, kantria tai lattarimusiikkia. SIGin Tuonelassa (1985) vilahti kalevalaismelodiikkaa ja yhtyeen johtohahmo Matti Inkinen viittaili kappaleidensa suomalaisuudesta puhuessaan Kalevalaan. (Piela ym. 2008: 487)

Albert Järvinen levytti 1991 kappaleen nimeltä Rise of the Kantele. Jopa Dingon melodioita rinnastettiin kalevalaiseen muinaismusiikkiin. Myös uus-mytologian esitaistelijä CMX on useissa yhteyksissä myöntänyt hakeneensa inspiraatiota Kalevalan laulumailta, esimerkiksi kappaleessaan Rautakantele vuonna 1995. (Piela ym. 2008: 487)

Humoristisen kansanperinteen rinnalla 1970- ja 1980-luvut saivat todistaa suomeksi laulettuun kansalliseen rock-kulttuurin syntyä, jolle Kalevala ja kansanperinne merkitsivät inspiraatiota sekä autenttisuuteen kurkottavia musiikillisia ja tekstillisiä aiheita (Piela ym. 2008: 487).

Monen musiikintutkijan mielestä suuren suomalaisen laulutradition kaari pingottuu kalevalaisesta muinaisuudesta rockiin. Suomi-rockin kehittyessä 1980-luvulla sen keskeiset tekijät käyttivät hyväkseen kalevalamitan tärkeimpiä tehokeinoja. Samaan tapaan nykyisten räppäreiden puhelaulu toistaa rakenteita, jotka olivat tuttuja jo muinaissuomalaisille. Kaikki maailman kulttuurit ovat lauluvaltaisia, mutta Suomessa tämä on vielä korostunut, koska soittimilla ei ole ollut perinteessä kovinkaan suurta merkitystä. Usein unohtuu se, että Kalevala kootiin aikanaan nimenomaan lauletuista runoista. Sibelius-Akatemian taiteilijaprofessorin Heikki Laitisen mukaan suomi-rokkarit yhdistyvät laulettuun runon perinteeseen, kun taas Reino Helismaa, Veksi Salmi ja muut iskelmän tekijät ovat vahvasti kiinni kirjallisen muodon ihanteessa. Suomi-rockin lyriikoiden yhdeksi keskeiseksi piirteeksi muotoutui juuri murrelmasäe. Eppu Normaalin, Ismo Alangon ja Tuomari Nurmion musiikissa viljellään runsaasti murrelmasäkeitä, kuten myös toista kalevalaista piirrettä, alkusointua. (Piela ym. 2008: 487–488)

Jos 1970- ja 1980-lukuja pidetään suomalaisen rock-kulttuurin lukukautena, joka synnytti valtaisan määrän erilaisia artisteja, jotka joko šamanistisessa ja primitiivisessä esiintymisessään (Ismo Alanko) tai lyriikassaan (Eppu Normaali) varioivat kalevalaista perinnettä, loi 1990-luku taas aivan uudet puitteet kansallisen mytologian kierrättämiselle (Piela ym. 2008: 488).

1990-luvun alun lama, liittyminen Euroopan unioniin ja kansainvälistymispaineet yhdistyneenä tehokkuusvaatimukseen saivat selvästi

suurehkoissa osassa nuorisoa aikaan reaktion, jossa etsittiin inspiraatiota ja esiteollisen ajan identiteeteistä (Piela ym. 2008: 488).

Pielan ym. (2008: 488) mukaan Kalevala ja sen pakanallinen maailma, keskiaakaharrastus, yleinen esoteerisuus, saatananpalvonta ja uusmytologia tarjosivat kaikki tähän aineksia. Kiinnostus Kalevalaa kohtaan oli yritys tavoittaa suomalaisuuden myyttinen aamunkoitto kännykkäkulttuurin ja tietokoneiden aikakaudella.

Kalevalasta tuli jo pitkin 1980-lukua nykypäivän uuspakanuuden ja -mytologian suuri innoittaja ja suomalaisten uuden polven muusikoiden inspiraation lähde. Kingston Wallin Petri Walli loi Intian uskontojen ja Kalevalan pohjalta oman eksentrisen suomalaisuuteen liittyvän maailman selityksenä, jota hän kutsui Lemminkäisen kallioluolan etsijä ja „nykyšamaani“ Ior Bock apunaan Bock Saagaksi. Petri Walli rakensi aitoon Sigurd Wettenhovi-Aspan (1870-1946) tyyliin ajatuksen Suomesta kaikkien maailman kansojen alkukotina, jonka juuret sijaitsisivat Egyptissä. (Piela ym. 2008: 489)

Kingston Wallin Tri-Logy -levyn tekstit herättivät kuulijoissa kummastusta ja varmasti hilpeyttäkin. Monissa kappaleissa esiintyy paikka nimeltä Peilimaa. Pintaan nousevat myös kalevalaisuudet. „Every woman is Ain-O, every man is Sam-Po.“. (Piela ym. 2008: 489)

Kuten taiteilija Sigurd Wettenhovi-Aspa (1870–1946) ja monet muut suomalaisuuden maailman kulttuurien kehdoksi muokanneet eksentriset maailmanselittäjät, Ior Bock -nimellä tunnettu entinen Suomenlinnan opas Holger Svedholm yhdisteli suomenkielen äänteitä omalaatuisella tavalla suulliseksi muinaishistoriaksi, jossa jääkauden ja Atlantiksen välillä oli yhteys. Uusimaa oli maailman henkinen keskus ja Lemminkäisen temppeli odotti Sipoossa löytäjänsä syvällä suomalaisessa peruskalliossa. Tällainen uusmytologia yhdisteli surutta, mutta ajoittain myös kiehtovalla tavalla, skandinaavisia mytologioita, esoteerista symboliikkaa ja Kalevalaa. (Kalevalaseura)

1990-luvulla vaikutti siltä, että Kalevala ja kansanperinne herättivät uudella tapaa kiinnostusta myös kansainvälisissä populaarimusiikin ja -kulttuurin ympyröissä. Värttinästä tuli uuden maailmanmusiikkibuumin kautta kansainvälinen menestystarina ja Britanniasta saapui Suomeen „sekopäinen“ levytuottaja Bill Drummond, joka kehitti idean kuvitteellisista suomalaisista artisteista, kuten saamelaisesta punk-yhtyeestä, ja alkoi toteuttaa ideoitaan synnyttämänsä levymerkin, Kalevala Recordsin, puitteissa. (Piela ym. 2008: 489)

Drummondin kiinnostus suomalaista pimitiivisyyttä kohtaan meni niin pitkälle, että hän matkusti napapiirille ja hautasi sinne Elvis Presleyn kuvan yrittääkseen tällä tavoin taata maailmanrauhan (Piela ym. 2008: 489).

Suomen liittyminen Euroopan Unioniin vuonna 1995 sai entisestään liikettä aikaan piireissä, jotka halusivat uudelleen tulkita kalevalaista perintöä. 1990-luvun puolessavälissä järjestettiin Espoon kulttuurikeskuksessa runonlausuntakilpailuja nimellä Kalevala MM. Tapahtumassa palkittiin myös paras kalevalamittaan rakennettu sähköinen musiikkikappale. Tarjolla oli myös Vuoden Shamaanin titteli, jonka vuonna 1995 voitti Veltto Virtanen. (Piela ym. 2008: 490)

Kansanrunouden tutkimuksen instituutiot ja rockmaailma kohtasivat mielenkiintoisella tavalla Kalevalan 150-vuotisjuhluvuonna 1999. Helsingin jäähallissa järjestettyyn pääjuhlaan tilattiin teos, joka edelleen rikkoi korkea- ja populaarikulttuurin välisiä raja-aitoja. Tämä CMX -yhtyeen lauluntekijän A.W. Yrjänän ja Hedningarna-yhtyeessä laulaneen Sanna Kurki-Suonion yhteisproduktio Taivaantakoja oli sävelruno, joka koostui seitsemästä laulusta. Taivaantakojassa oli vaikutteita Kalevalan lisäksi myös kehtolauluista, loitsuista ja rakkauslauluista. Säveltäjä Henrik Otto Donner oli sovittanut teoksen ryhmälle, jossa solistien lisäksi esiintyi mieskuoro, sellistejä, kaksi kanteleensoittajaa, lyömäsoittajia ja basisteja. (Piela ym. 2008: 490)

Oman näkökulman Kalevalan ja sen edustaman perinteen uustulkintaan tarjoaa vuonna 2006 kuuluisuuteen pongahtanut TV 2:n Pikku Kakkosen kanteletta soittava lapsitähti Viola, jonka käsissä kalevalalainen instrumentti muuttuu nuoren sukupolven mutkattomaksi instrumentiksi itsensä säestämiseen ja ilmaisemiseen. Viola Uotila laulaa levyllä kanteleen avustuksella niin perinteisiä lastenlauluja, muutaman suomalaisen kansansävelmän kuin angloamerikkalaisia folk-kappaleita. Kaikille niille on yhteistä se, että Tuonela-kuvasto on niiden auringonpaisteisesta tunnelmasta mahdollisimman kaukana. (Piela ym. 2008: 494–495)

2.2 Kansalliset ja kansainväliset heavy metal -yhtyeet ja Kalevala

„No onhan meissä kaikissa suomalaisissa ripaus Uunoa ja Kullervoa. Jossain enemmän, jossain vähemmän. Kullervohan oli myös aika pohdiskeleva kaveri eli sopiihan se kolmekymppiseen hevimmieheen kuin nyrkki silmään.“ (Piela ym. 2008: 490)

Näin kommentoi Santeri Kallio Kalevalan ja heavymusiikin suhdetta. Kalevalalainen suomalainen „raskasmusiikki“ sai ainutlaatuisen kansainvälisen näkyvyyden vuosituhatien vaihteessa. Heavy metal on se populaarimusiikin kategoria, jossa mytologioilla on erityisen keskeinen rooli, ja Kalevala sopi tähän yhteyteen täydellisesti. Heavy metal -musiikki ja Kalevala ovat kohdanneet useassakin yhtyeessä. Taustalla on laajempi 1990-luvun alkupuolella metallimusiikin piirissä esiin tullut kiinnostus eri maiden omia mytologioita ja kansallisia projekteja kohtaan. Toki kiinnostus mytologioihin oli heavy metallin piirissä voimakasta jo 1970-luvulta lähtien, heavyn näyttäytyessä Englannissa keskiluokkaisen progressiivisen rockin työväenluokkaisena versiona. Suomessa vaikutus alkoi kuitenkin toden teolla tuntua vasta 1990-luvulla. (Piela ym. 2008: 490)

Luvuissa 3 ja 4 (4.1. Amorphis ja Kalevala ja 4.2. Muut) käsitellään yhtyeitä ja Kalevalan vaikutusta.

2.3. Kalevalamitta

Kalevalan sisällön lisäksi on syytä kirjoittaa myös kalevalamitasta, koska sekin on vaikuttanut musiikin tekemiseen.

Kalevalamittainen runoainesto koostuu eri-ikäisistä kerrostumista. Siinä on niin ikivanhoja myyttisiä aiheita kuin 1800-luvulla ajankohtaisia paikallisrunoja ja nykyajan elämänmenosta kertovia sepitteitä (Piela ym. 2008: 304).

Kalevalamitan tärkeimmät säännöt ovat seuraavat:

1. Kalevalasäkeessä on yleensä kahdeksan tavua.
2. Säe jakaantuu neljään runojalkaan, jotka ovat trokeisia (kaksitavuisia).

Jokaisessa runojalassa on nousu ja lasku. Kun + merkitsee nousua ja - laskua, säkeen rakenne näyttää tällaiselta:

Ter	Ve	/nuo	ri/	nai	ma/	kan	sa
+	-	+	-	+	-	+	-
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Taulukko 1: Runojalan jakaantuminen (Piela ym. 2008: 304).

3. Pitkät pääpainolliset ja lyhyet pääpainolliset tavut.

Toisessa, kolmanneessa ja neljänneessä runojalassa on sanan pitkän pääpainollisen tavun osuttava runojalan nousuun, lyhyen pääpainollisen tavun taas toisen ja kolmannen runojalan laskuun. Tavu on lyhyt, jos se päättyy yhteen vokaaliin. Sanan muiden tavujen sijoitus on vapaa. Normaalitrokeisessa säkeessä pääpainollinen tavu ja mitan korko (runojalan nousu) osuvat yhteen, mutta yksi. Ja kolmitavuiset sanat muuttavat säettä niin, että sanan pääpainollinen tavu ja mitan korko eivät satu päällekkäin.

Murrelmasäkeessä sanapaino osuu ainakin kerran runojalan laskuun. Sujuvassa kalevalakielellä normaalitrokeita ja murrelmasäkeitä on suunnilleen yhtä paljon. (Piela ym. 2008: 304)

4. Kesuura.

Normaalitrokeen keskellä, toisen ja kolmannen runojalan rajalla on kesuura eli taite. Sana ei voi jatkua sen ylitse: on laulettava: iski puuta//kirvehellä, ei iski kirvehel//lä puuta.

Poikkeuksena ovat kuusitavuiseen sanaan päättyvät normaalitrokeet: silmän siintä//mättömähän. (Piela ym. 2008: 304)

5. Alkusointu ja kerto.

Runomitan ohella kalevalakielelle on ominaista alkusointu ja kerto. Alkosoinnun käyttö on suositeltavaa mutta ei pakollista. Kalevalakieli suosii vahvaa alkosointua: vaka vanha, suotavi sorahtelevi, illat istuu. Heikko alkusointu syntyy helpommin, ja sitä voidaan käyttää runossa joko yksin tai vahvan yhteydessä: vilua vettä, sika suureksi sikisi. Varsinkin pitkät, painokkaat ja vierekkäiset sanat ovat usein keskenään alkusointuisia. Kerto eli parallelismi on taas saman asian toistamista. Ensimmäisen säkeen kaikille käsitteille, lukuun ottamatta verbejä ja partikkeleita, on toisessa säkeessä esitettävä samaa merkitsevä tai samantapainen tai sitten vastakohtainen vastine:

Mi on pöyällä pölyä,

Mi tomua ikkunoilla.

nepä siivellä sipase,

vetäise vesitukolla.

(Piela ym. 2008: 304)

6. Sanajärjestys ja viskurilaki.

Kalevalakieltä säätelee myös ns. viskurilaki: lyhyet sanat pyrkivät sijoittumaan säkeen alkuun, pitkät loppuun. Tärkeintä on kuitenkin luonteva sanajärjestys: mieluummin sanotaan, että *perässä punaisen purren* kuin *punaisen perässä purren*. Sanajärjestykseltään normaali *punaisen purren perässä* on runomitan kannalta mahdoton. Kalevalasäe ei pääty koskaan yksitavuiseen sanaan. (Piela ym. 2008: 304)

7. Muunnokset ovat sallittuja.

Kalevalamitta on melko vaativa mitta, mutta harjoittelemalla sen voi oppia. Mitasta voi kehittää myös yksilöllisiä muunnoksia, sitä voi uudistaa ja joskus rikkoakin. Sitä ennen säännöt on kuitenkin syytä osata. (Piela ym. 2008: 304)

Kalevalainen runous on ollut laulettua runoutta, runolaulua, mutta myös muunlaisia esitystapoja tunnetaan. Tyypillisimmät runosävelmät ovat yksi- tai kaksisäkeisiä, rytmiltään neli- tai viisi-iskuisia, melodialtaan muuntelevia ja sävelalaltaan suppeahkoja. Jos laulajia on ollut kaksi tai useampia, on laulu usein edennyt esilaulajan ja myötälaulajan tai kuoron vuorotteluna. Myös yksin laulattaessa on säkeitä voitu kerrata eri tavoin. Loitsuja on esitetty pääasiassa tavallisella tai kiihkeällä puheäänellä, mutta joskus myös laulaen. (Piela ym. 2008: 304)

Kansanrunousarkiston käsikirjoituskokoelmissa on kalevalaista runoutta yhteensä yli 150 000 tekstiä, ääniteillä noin 2000 esitystä. Vanhimmat säilyneet kalevalaisen runon tallenteet ovat 1500-luvulta. Kansanrunousarkiston vanhin käsikirjoitus, kalevalamitalla seipitetty Piispa Henrikin surmavirsi, on peräisin 1600-luvun lopulta. (Piela ym. 2008: 304–305)

3. Suomirock ja -metalli

Rockin läpimurto 1960-luvulla vastasi jazzin murrosta 1920-luvulla. Jazz- ja rock-(pop)muusikot olivat vastakkain, eroja muodostivat sekä tyyllilliset, sosiaaliset että ikäpolvikysymykset. Yhteinen afroamerikkalainen perusta on kuitenkin mahdollistanut myös tyylien hedelmällisen sulautumisen. (Aho, Jalkanen, Salmenhaara & Virtamo, Keijo 1996: 222)

Suomalainen popmusiikin alkuvaiheet koostuvat sekä angloamerikkalaisen esikuvan (Shadows, Beatles, Rolling Stones) jäljittelystä että sovelluksista. ”Rautalankamusiikin”, sähkökitarayhteiden ja sähköisen äänenvahvistuksen, toisaalta akustisen folkin äänimaisemasta syntyneet amatööriyhtyeet koulivat tulevia ammattilaisia. Näistä Johnny (& Sounds), Danny (& Islanders), Irwin ja Kirka päätyivät iskelmälaulajiksi. Eero & Jussi (Raittinen) ovat jatkaneet Boys-yhtyeensä kanssa folkrockin alueella. Hector (Heikki Harma, 1947–) on luonut Bob Dylanin/Leonard Cohenin esikuvista omaleimaisen laulaja/lauluntekijänuran. Hänen lauluistaan Lumi teki enkelin eteiseen on muodustunut suomalaiseksi ikivihreäksi. 1970-luvun kunnianhimoisimmat suuntaukset olivat progressiivinen rock tai fuusiomusiikki. Hasse Wallin (1948–) jo 1968 perustama Blues Section oli ensimmäinen suomalainen rockjazz-yhtye, 1970-luvulla syntynyt Asamaan puolestaan 1990-luvulla suosioon nousseen etnorockin pioneeri. Wigwamin ja Tasavallan Presidentin avainmuusikot, kitaristi Jukka Tolonen (1952–) ja basisti Pekka Pohjola (1952 – 2008) ovat sittemmin saavuttaneet kompleksisella fuusiomusiikillaan mainetta sekä Skandinaviassa että mannermaalla. (Aho, Jalkanen, Salmenhaara & Virtamo, Keijo 1996: 222)

1970-luvulla syntynyt *Suomirock* kiteytti varhaisempia suuntauksia. Laulaja/lauluntekijän-esikuvan mukaan ryhdyttiin tekemään omia, suomenkielisiä kappaleita. 60-luvun vähäinen underground ja vasemmistolainen „uusi laulu” antoivat eksistentiaalista ja vastakulttuurista kaikupohjaa. Juice Leskinen (1950 – 2006) on yltänyt humoristisine satiireineen sekä valtionpalkinnon haltijaksi että näköispatsaaksi. Juicen laulu *Syksyn sävel* on jo tämän päivän kansanmusiikkia. Folk-rock-laulelma on mm. Dave Lindholmin, Mikko Alatalon, Mikko Perkoilan ja Liisa Akimoffin aluetta. Perusrockin alueella ovat menestyneet Remu Aaltosen ja Albert Järvisen yhtye Hurriganes, Pate Mustajärven yhtye Popeda ja Mike Monroen (Matti Fagerholm) ja Andy McCoy’n (Antti Hulkko) yhtye Hanoi Rocks, bluesin alueella Honey B. & T-bones (Aija Puurtinen) ja punkin alueella Pelle Miljoona (Petri Tiili). ”Ilmiö-yhtyeitä” olivat Martti Syrjän yhtye Eppu Normaali, J.(uhani) Karjalainen ja Mustat lasit, ja etenkin Neumannin (Pertti Nieminen) Dingo, jonka uusmodaalinen sävelkieli sai 1980-luvun puolivälissä aikaan hysteerisen menestyksen. Progevaikutteisen rockin kunnianhimoisimman tuotannon on tehnyt Ismo Alangon yhtye Sielun Veljet, jonka esityksissä pienaiheiden hypnoottinen toisto assosioituu toisinaan šamanistiseen ugrilaisuuteen. Sukulaissielu Tuomari Nurmion teoksille on tyypillistä yksinkertaista lauluosuutta täydentävä kromaattinen ja kaoottinen soitinkenttä. Tunnetuin suomalainen rockyhtye on nykyisin Leningrad Cowboys. Parodiaa ja satiiria viljelevä „maailman

huonoin rockyhtye“ on tullut kuuluisaksi Aki Kaurismäen elokuvista *Leningrad Cowboys Go America* ja *Leningrad Cowboys Meet Moses*. Yhtyeen neronleimaus on yhteistyö Puna-Armeijan kuoron kanssa, joka alkoi karnevalistisesta konsertista Helsingissä kesällä 1993. Uusimpia, mm. ambientin, rapin, teknopopin ja muiden kansainvälisten virtausten kirjoon tähyäviä rockyhtyeitä ovat mm. 4 R(oses), 22-pistepirkko, Waltari, Aikakone ja Movetron. Elektroniikan avulla toteutetut lainat, sitaatit ja alluusiot laajentavat rockin käsitettä kohti yhä epäyhtenäisempää, postmodernia maailmankuvaa. (Aho, Jalkanen, Salmenhaara & Virtamo, Keijo 1993: 222 – 223)

Voi sanoa, että metalli on viimeisenä aikana ollut suomalaisen musiikkiyleisön suosiossa. Suomalainen metallimusiikki ja siihen liittyvä kulttuuri ovat kasvaneet marginaalisesta alakulttuurista laajaksi kulttuuriharrastukseksi ja valtakunnalliseksi vientituotteeksi. (Metalculture/Metallisuunnitelma)

Suomimetallin aloituspisteeksi on kutsuttu vuotta 1988. Tällöin maailmalla jylläsivät Metallica ja Slayerin tapaiset bändit, jotka soittivat raskaampaa ja nopeampaa musiikkia uudella tyylillä. Samaan aikaan punk-musiikin aalto Suomessa alkoi olla päätöksessään, mutta uuden tyylin bändit loistivat poissaolollaan. Kaikesta hiljaisuudesta nousi helsinkiläinen Stone, jota voidaan kutsua Suomen metallimusiikin isäksi. Bändi edusti uutta tyylilajia, eli genreä, joka maailmalla tunnettiin jo nimellä speed-metal. Uusi genre epäilytti kuitenkin monia ja levy-yhtiöt eivät olleet vakuuttuneita sen toimivuudesta. Ehkäpä juuri tämän takia uuden musiikin aloittaminen on Suomessa aina ollut hankalaa. Kaikki kuitenkin tapahtui nopeasti Stonen johdolla, kun heillä meni myöhemmin hyvin, ja parissa vuodessa Suomi olikin jo täynnä uusia, aloittelevia bändejä. (Palasokeri)

Death- ja black-metalliksi kutsuttujen genrejen ensimmäiset edustajat aloittivat Suomessa vuoden 1990 jälkeen. Nämä genret syntyivät vielä syvemmällä kuin speed-metal, varmastikin imagonsa takia. Death-metalli sai nimensä sanoituksista, jotka kertoivat itsemurhasta ja muista aiheeseen liittyvistä asioista. (Wikipedia/Metallimusiikki)

Black- ja death-metallin jälkeen metallimusiikissa ei kuultu vähään aikaan minkäänlaista uutta metallia. Julkaisutoiminta oli vilkastunut levy-yhtiöiden tulon mukana, joka toi bändeille viimein mahdollisuuden menestyä ammatissaan. Metallirintamalla elettiin hiljaiseloa monta vuotta ja kaikki tuntuivat odottavan uutta metallibuumia. Vuonna 1997 suomimetallin uusi aalto alkoi viimein kehittyä pitkän tauon jälkeen. Hiljaisuuden jälkeen syntyi äkkiä monia eri metalligenrejä edustavia

bändejä. Uusista tulokkaista mainittakoon Nightwish, Children of Bodom ja HIM. Nämä yhtyeet löivät itsensä läpi ensin Suomessa ja heti perään ulkomailla. Tämä oli toinen suuri murros Suomen metallimusiikin historiassa, sillä ensi kertaa suomimetallin historiassa suomalaisten omaa konseptia oltiin viemässä maailmalle. (Palasokeri)

Suomalaisen metallin maailmanvalloitus oli alkanut. Erilaiset festivaalit vetivät suomalaisia metalliyhtyeitä joka suuntaan ja parhaimmillaan bändi saattoi soittaa melkein seitsemän keikkaa viikossa. Myös media on alkanut kiinnostua metallista vuosi vuodelta enemmän. (Palasokeri)

Metallimusiikin julkaisutoiminta on noussut vuosien varrella suureksi bisnekseksi, jossa liikkuu jo suuret määrät rahaa. Median ja metallin suhde on vuosien aikana lähentynyt, esimerkiksi suomalaisessa Soundi-musiikkilehdessä puhutaan paljon metallista. Uudentyyppisiä metallimusiikin alalajeja nimetään jatkuvasti vastaamaan uusia tyylejä. Kolmesta suuresta metallityylistä lähtee nykyään juuria moniin eri alalajeihin ja sama tahti näyttää jatkuvan koko ajan. Musiikki on vaikuttanut erityisesti nuorisoon ja voi väittää, että koko Suomen musiikki on ottanut vaikutteita metallista. (Palasokeri)

4. Kalevalan vaikutus rock- ja metallimusiikkiin

Suomalaisen metallimusiikin aiheina on käytetty monia kansallisia teemoja.

Metalliyhtyeet ovat laulaneet niin rannikoiden varoitustulista, hämäläisten ryöstöretkistä kuin Suomen oloista jääkauden jälkeen (Piela ym. 2008: 492).

Pimeyden voimista kiinnostuneet blackmetallistitkaan eivät enää lainaa musiikkinsa pelkkiä saatanallisia säkeitä, vaan lauluissa soivat kalevalainen tarusto ja suomalaisugrilainen paatos. "Black ja death metal -mörisijät" ovat menettäneet sydämensä kansallisromantiikalle. (Piela ym. 2008: 492)

Pohjoinen luonto inspiroi näitä yhtyeitä, mutta myös 1980-luvun „vanhan liiton“ heavyn nimeen vannovien mielikuvitus on lähtenyt laukkaamaan. Äänekoskelainen Morningstar haki vuoden 2002 levynsä Kalevala Mysticism tyyliä traditionaalisen heavyn ja Kalevalan yhteyttä:

Under the northstar we were born...

Gods of nature will guide our way...

Through the evil, insane world...

I believe that some day

When the world is gone...

We'll still be in the North,

Our spirits will come

One with the land...

Strong as the sons of Kaleva

We'll stay alive, choose our side...

(Piela ym. 2008: 492–493)

Vuonna 1988 perustetun yhtyeen kappale Sons of Kaleva kuvaa pohjoisen heavy-mytologian yhtä keskeistä tematiikkaa, survivalismia. Pohjoisen pojat ovat karastuneet kylmissä tuulissa siinä määrin, että maailman mullistuksetkaan eivät särje mystisen maaperän ja kalevalaisten uroiden yhteyttä. (Piela ym. 2008: 492–493)

Suomesta tuntuu tällä hetkellä nousevan suuri joukko erilaisia metalliyhtyeitä, toiset selvemmin suomalaiseen kulttuuriin liittyviä kuin toiset. Piela ym. (2008: 493–494) arvelevat, että Suomen sijaitseminen idän ja lännen välissä on tuonut suomalaisen metallimusiikin kenttään nykysitä eklektisyyttä. Lordin voitettua Euroviisut Suomi varmasti yhdistettiin kansakuntana entistäkin tiukemmin heavyyn. Suomi taitaa kuitenkin olla ainoita Länsi-Euroopan maita, jossa metallimusiikki on lähes jatkuvasti myyntilistojen kärjessä. Kalevalaisia sävyjä kulkee läpi koko suomalaisen metallin kentän, aina pienimpiin ja omituisimpiin musiikillisiin alakulttuureihin asti. Esimerkiksi selkeästi viikinkimetallia soittava Ensiferum on kumartanut myös Kalevalaan ja suomalaisuuteensa päin. Joensuulais-turkulaisen Insomniumin kolmannella levyllä *Above the Weeping World* taas sukellaan arvoituksellisen Antero Vipusen kautta Tuonelaan, muumioporojen ja noitarumpujen maailmaan. Yhtye Finntroll liittää jo nimellään suomalaisuutta ja mytologiaa yhteen. Sen mielikuvituksellisissa kappaleissa papit saavat peikoilta kyytiä. Ajattara, Amorphiksen entisen laulajan Pasi Koskisen suomenkielinen yhtye, on tiukasti kiinni suomalaisen ahdistuksen syrjässä. Myös muualta maailmasta löytyy hevimuusikkoja ja ennen muuta hevifaneja, joille Kalevala, ehkä J. R. R. Tolkienin eepokseen

kohdistaman kiinnostuksen ja ennen muuta Amorphiksen taiteellisen ja kaupallisen voittokulun innoittamina, on merkinnyt jotain tuoretta. (Piela ym. 2008: 493–494)

Suomalainen nykynuoriso liikkuu kansallisen ja kansainvälisen kulttuurin ristivedossa tuottaen tämän kohtaamisen kautta uusia identiteettejä. Toisaalta nykyään kansallinen identiteetti kytkeytyy myös populaarikulttuuriin. Erityisesti sen lokaalit sovellutukset muodostavat tavallaan uuden kansallisen kulttuurin pohjan. Tässä suhteessa ei ole ihme, että myös musiikki on hybridistä, sen kulttuurilliset ja tonaaliset vaikutteet tulevat monesta eri lähteestä. Ns. kalevalaisten kansanmusiikkijuoksutusten rinnalla soivat anglo-amerikkalaisen metallin riffit ja vaikkapa Balkanilta ponnistavat ”kebab-metal” -melodiat. Samalla tavoin kappaleet voivat saada innoitusta niin Kalevalasta, Taru Sormusten Herrasta -teoksesta kuin amerikkalaiselta kauhukirjailija H. P. Lovecraftilta. Heavy metal -genren perinne, intertekstuaalisuus, ironia ja kunnioittava traditiotietoisuus ovat yhtälailla nykymetallin olemusta kuin murrosikäinen maskuliininen uho ja kapinallisuuskin. (Piela ym. 2008: 494)

Semiotikko Henri Broms totesi 1990-luvun alussa, että kansallisesta elämästämme oli katoamassa mystis-symbolinen ulottuvuus, myytti ja värikyys. Oltuamme vastikään tietäjien ja laulun kansaa lauloimme enää vain humalassa. Itäisen ihmisen katoaminen kovan läntisen totuuden tieltä on merkinnyt tuntemistavan traagista hajoamista, sosiaalista pahoinvointia, tyhjää paikkaa siellä, missä vielä äskettäin oli symboleja, rytmejä, kuvia. Bromsin mukaan suomalaisen kulttuurin voima tulee sen ominaisuuksista myyttisenä kansana – eli, kuten Snellman sanoi, yötiedon kansana. Yötiedon ja myyttisen hämärän kautta maantieteelliset paikat saavat äkkiä symbolisen merkityksen. Kalevalan oletettu kotipaikka Karjala Suomessa ja Intia eurooppalaisessa kulttuurihistoriassa ovat usein merkinneet matkaa ihmiskunnan viattomaan ja luovaan unien ja lapsuuden aikaan, matkaa oman kulttuurin alitajuntaan. Näiden symbolisten paikkojen taitoja ovat olleet soitto, laulu ja tanssi. (Piela ym. 2008: 494)

Kari Kallioniemi teki vuonna 2003 YLE Teemalle sarjaa suomalaisen populaarimusiikin ja kansallisen identiteetin välisistä suhteista ja haastatteli lohjalais-turkulaisen doom metal -yhtyeen Reverend Bizarren laulaja-lauluntekijää S. Albert Hynnistä, joka oli myös folkloristiikan opiskelija Turun yliopistossa. Haastattelussa Hynninen tilitti sukupolvensa tuntoja, jotka toivat välittömästi mieleen Bromsin sanat 1990-luvun alusta. Hän kertoi kiinnostuksestaan tätä ”vanhaa tuntemistapaa” kohtaan sekä suomalaisen kansallisen mytologian Tuonela-voittoisesta kuvastosta, joka on tullut esiin mm. Hugo Simbergin, Kalervo Palsan ja Alpo Jaakolan taiteessa. (Piela ym. 2008: 494)

Onko tällainen kuoleman kuvasto ja kansallisen mytologisen angstin perintö heijastamassa tämän päivän suomalaisen yhtiötehokkaan länsimaisen yhteiskunnan pahoinvointia juuri syystä, mistä Broms puhuu? Suomalaiset ovat kenties lopullisesti kadottamassa jotain tuntemistavastaan, jota kohti nuorisokulttuurit ja niiden musiikki nyt kurkottavat. Heavy-musiikki ja sen uustulkinta kalevalaisuudesta avaa yhteyden tuohon uhattuun tuntemistapaan. (Piela ym. 2008: 494)

4.1. Amorphis ja Kalevala

Piela ym. (2008: 492) mukaan kaikkein vakiintunein kalevalais-vaikutteinen viittauskohde heavy metal -yhtyeistä on Amorphis ja sen kappale My Kantele. Se on esitetty kerta toisensa jälkeen esimerkkinä suomalaisen metallimusiikin ja kansallisen mytologian siteistä, sillä sanotukset on soveltaen otettu Kantelettaren englanninkielisestä käännöksestä runosta Eriskummallinen kantele:

*Truly they lie, they talk utter nonsense
Who say that music reckon that the kantele
Was fashioned by a god
Out of a great pike's shoulders
From a water-dog's hooked bones:*

*It was made from the grief
Moulded from sorrow
Its belly out of hard days
Its soundboard from endless woes
Its strings gathered from torments
And its pegs from other ills*

*So it will not play, will not rejoice at all
Music will not play to please
Give off the right sort of joy
For it was fashioned from cares
Moulded from sorrow (Piela ym. 2008: 492).*

Kappaleessa kantele ei esiinny positiivisena voimana, luovuuden ja kulttuurin symbolina, vaan sen soitosta avautuu murhe – kantele soi surun merkeissä. Tämä viittaa niin slaavilaiseen melankoliaan kuin kuolometallin synkkään kuvastoon. Kappaleen sävelmaailma kurkottaa kuitenkin ennen muuta folk- ja progevaikutteiden suuntaan. Kuitenkin jo tuimemmilla ensimmäisillä levyillään, nimilläänkin suomalaisiin peruskliseisiin viittaavilla The Karelian Isthmusilla ja Tales From the Thousand Lakesilla, yhtye käytti Kalevalan englanninkielistä käännöstä tuottaakseen arkaaisia sävyjä melodiseen death metalliinsa. Tätä kautta se saavuttikin nopeasti valtavan suosion erityisesti Keski-Euroopassa ja myi satoja tuhansia levyjä. (Piela ym. 2008: 492)

Amorphis on suomalainen kuuden henkilön yhtye, jonka nimi tarkoittaa suomeksi muodotonta tai epänormaalia ja yhtyeen nimi on keksitty englanninkielisestä sanasta *amorphous*. Yhtyeen ovat perustaneet Esa Holopainen, joka soittaa kitaraa, ja rumpali Jan Rechbergeri vuonna 1990. Amorphiksen nykyiset jäsenet ovat myös tyyliltäänin sanottu „murinalaulaja“ Tomi Joutsen, Santeri Kallio (kosketinsoittimet), Tomi Koivusaari (kitara ja laulu) ja Niclas Etelävuori (bassokitara). (Amorphis) Yhtyeen alkuaikoina haluttiin tehdä suomalaista death metallia, mutta tyyli vaihtui myöhemmin progressiiviseen metalliin, koska he halusivat tehdä joitain uutta ja musiikki sisältäisi myöskin vaikutteita heavy ja folk metallista (Amorphis).

Amorphiksen lyriikat eli sanoitukset ovat mielenkiintoisia sen takia, että aiheet on otettu Suomen kansalliseepoksesta Kalevalasta ja Kalevalan sisarteoksesta Kantelettaresta ja ne on kirjoitettu moderniin muotoon. He tekevät omaperäistä raskasta melodiselta kuulostavaa musiikkia ja ovat saavuttaneet suurta suosiota ympäri maailmaa.

Kalevalalla on erittäin tärkeä rooli Amorphiksen perustamisessa ja kehittämisessä, ja yhtyeen jäsenet tekevät työtään etsiäkseen juuriaan. Näin ollen Kalevala tekeekin Amorphiksesta Amorphiksen.

Amorphiksella on pitkä historia, johon mahtuu paljon hyvää koko yli 20-vuotiaan uran aikana ja he ovat luoneet näin oman identtiteetinsä (Maken musiikkiturkka).

Yhtye ehti välillä myös kyllästyä Kalevalan tuomaan leimaan, eikä heidän vuoden 1999 Tuonela-levynsä annissa – itse nimeä lukuun ottamatta – enää Kalevalaa juurikaan jyrännyt. Hiljalleen yhtye kuitenkin ryhtyi uudelleen käyttämään Kalevala-

aiheita. Vuoden 2003 Far From the Sun -levyn kansitaidetta voi pitää kaikkien aikojen parhaana Kalevalakoru -mainoksena, mutta vuonna 2006 ilmestynyt levy Eclipse palasi menestyksekkäästi tuttuihin teemoihin, tällä kertaa tosin Paavo Haavikon näytelmän Kullervo englanninkielisen käännöksen kautta, johon yhtye tutustui Pella Lehdon myttyyn menneen elokuvaprojektin myötä. Amorphikselta alun perin pyydetty elokuvamusiikki muuntautui luontevasti oman levyn muotoon. (Piela ym. 2008: 492)

Amorphiksen ensimmäinen albumi The Karelian Isthmus on julkaistu vuonna 1992 ja sen kappaleiden sanoitusten aiheet ovat okkultismi ja sotahistoria, joita on katsottu kelttiläisen mytologian näkökulmista ja sanoitukset on kirjoittanut Esa Holopainen. (Wikipedia/The Karelian Isthmus)

Toinen studioalbumi Tales from the Thousand Lakes on julkaistu vuonna 1994 ja ennen toista albumia, joka oli ilmestyeessään myydyimpiä metallialbumeja koko vuonna, oli Amorphis esiintynyt pelkästään Suomessa. Tässä albumissa lyriikat on kirjoitettu Kalevalan hahmoista eli Lemminkäisestä, Väinämöisestä, Pohjolan tyttärestä ja Ainon eli mereneidon kuolemasta, mutta levyllä on Kalevalasta muitakin teemoja tai symboleita, jotka liittyvät kansanperinteeseen. Parin kappaleen sanoitukset on kirjoittanut Esa Holopainen, mutta toiset kappaleet on otettu tai lainattu The Kalevalasta eli kirjasta, jonka Keith Bosley on kääntänyt englanniksi. (Wikipedia/Tales from the Thousand Lakes)

Seuraava eli kolmas albumi on vuonna 1996 julkaistu Elegy, jolla musiikki on progressiivisempaa kuin ennen, mutta vaikutteita death ja folk metalista on tallella. Tällä kerralla sanoitukset on otettu Elias Lönnrotin Kanteletar-runoista ja vanhoista suomalaisista balladeista, jotka on suoraan käännetty englanniksi. (Wikipedia/Elegy)

Neljäs studioalbumi julkaistiin vuonna 1999 ja sen nimi on Tuonela. (Wikipedia/Tuonela) Tuonelan synonyymeja ovat Manala, Mana eli Vainajala ja se tarkoittaa mytologista kuolleiden maata tai maailmaa. Tästä voi päätellä, että tämän albumin kappaleiden lyriikan aiheet ovat hyvistä ja pahoista ihmisistä, suomalaisten uskomuksista ja ne aiheet esiintyvät Kalevalassakin. Sanoitukset ovat kirjoittaneet Antti Litmanen ja Pasi Koskinen. Laulaja eli Tomi Joutsen on sanonut, että hänen lempihahmons Kalevalasta on Tuonelan Joutsen, joka on laulujoutsen ja se on Suomen kansallislintu. (Amorphis)

Heidän viides albuminsa on Am Universum, joka on julkaistu vuonna 2001. Tämä albumi on hieman erikoisempi jo sen takia, että tällä kerralla bändissä vierailevat saksofonisti ja sahansoittaja, jotka antavat progressiiviseen metalliin muutamia

vaikutteita jazzista. Albumilla on laulu Kuusamo, joka on heidän ainoa suomenkielinen kappalsensa. (Wikipedia/Am Universum)

Vuonna 2003 ilmestyi Far from the Sun, jota pidetään heikoimpana albumina, jota he ovat tehneet (Wikipedia/Far from the Sun). „Am Universumissa“ ja „Far from The Sunissa“ ei ole käytetty aiheita Kalevalasta. Aivan kuin se olisi painunut unohduksiin.

Seitsemäs levy Eclipse ilmestyi vuonna 2006, jolloin Tomi Joutsen liittyi yhtyeeseen ja toi ensimmäiseen Amorphiksen albumiinsa ja antoi mukanaan hyvää murinavokaalia progressiiviseen musiikkiin. Amorphis palasi Kalevala -aiheisiin ja käytti sanoituksissa tarinoita Kullervosta. (Wikipedia/Amorphis)

Eclipseen on sanoituksia kirjoittanut Paavo Haavikko ja ne on kääntänyt Anselm Hollo (Amorphis).

Eclipsen jälkeen ilmestyi pian uusi levy Silent Waters vuonna 2007. On sanottu, että se albumi on tyyliltään tunnelmallisempi kuin edellä mainittu Eclipse. Sanoitukset on kirjoittanut Pekka Kainulainen. Ne perustuvat taas Kalevalaan ja Kainulainen on käyttänyt aiheena Lemmikäisen yritystä tappaa Tomi Joutsenen lempihahmo eli Tuonelan Joutsen. (Wikipedia/Silent Waters)

Skyforger, joka on yhdeksäs studioalbumi, ilmestyi vuonna 2009 (Wikipedia/Skyforger). Skyforger on kirjoitettu Seppo Ilmarisesta, joka on myös Kalevalan hahmo ja tarinoissa eli runoissa hän on seppäsankari (Wikipedia/Seppo Ilmarinen).

Amorphiksen kymmenes albumi The Beginning of Times ilmestyi vuonna 2011. Kappaleiden sanoitusten aiheena on käytetty Väinämöistä, joka on tarusankari Kalevalassa. Kappaleen musiikkivideossa You I Need näkee paljon symboleita, jotka ovat tulleet Kalevalasta, esimerkiksi vene, vesi ja merenneito. Sanoitukset on kirjoittanut Pekka Kainulainen. (Wikipedia/The Beginning of Times)

Amorphis julkaisi yhdeksännen albuminsa, Circle 19. huhtikuuta 2013 (Radio Nova/musiikkiuutiset). Circlen kappalemateriaali kuulostaa luontevasti syntyneeltä. Levyllä on läsnä alkuaikojen Amorphiksen muisto yhtä lähtemättömästi kuin 1970-luvun progressiiviset vaikutteet. Narrow Path heittää peliin muun muassa folkmetalia ja Sielun Veljiä. Kalevala on jätetty syrjään, mutta tekstit ovat edelleen Pekka Kainulaisen käsialaa. Puhaltimissa kuullaan jälleen Sakari Kukkoa. Kun tallella on tietysti myös Amorphiksen ainutlaatuisen tunnistettava melodisuus, Circle asettuu kuin itsestään osaksi laulaja Tomi Joutsenen ajan yhtenäistä jatkumoa. (Soundi)

Siinä missä Tuonela (1999), jolla Amorphis edellisen kerran hylkäsi Kalevala-lyriikat, oli väärin valintojen köykäinen lopputulos, Circle korjaa bändin kurssia asteella vielä parempaan suuntaan. Albumille on ominaista oikeanlainen raskaus niin monissa biiseissä kuin soundeissakin. Marco Hietala on vaihtunut Peter Tägtgreniin, ja miehen tuotannossa Amorphis on saanut tymäkän metallisen ilmeen. Tässä kontekstissa Joutsen vetää roolinsa laulaen haastajansa suohon. (Soundi)

Kuten elokuvallisessa kerronnassa, vastaanottajan kokemus luodaan monin keinoin ja niiden yhteisellä, Amorphiksen kaltaiset bändit pystyvät samankaltaiseen holistisuuteen. Circlen sanoitukset eivät tempaa välittömästi mukaansa tai kerro unohtumatonta tarinaa, mutta levyä alkaa hyvin helposti visualisoida mielessään. Musiikin laittaessa ajatukset ja mielikuvituksen liikkeelle, kyseessä ei voi olla mitään tahansa tuuttausta. Erikoisen suuri yhtye Amorphis onkin, eikä sen kokonaisvaltaista verrattomuutta pysty sanoin täysin selittämään. (Soundi)

THE CASTAWAY

A bird flew out of Lapland
An eagle from the North East
One wing ruffled the water
Its tail skimmed the sea
It flutters, it glides
It looks, it turns round
“Why, man are you in the sea
Fellow, among the billows?”
(Kalevala, VII)*

Kalevala: Seitsemäs runo

Lenti lintunen Lapista,
kokkolintu koillisesta.
Ei ole kokko suuren suuri
eikä kokko pienen pieni:
yksi siipi vettä viisti,
toinen taivasta lakaisi,
pursto merta pyyhätteli,
nokka luotoja lotaisi.

Lenteleikse, liiteleikse,
Katseleikse, käänteleikse.
Näki vanhan Väinämöisen
selällä meren sinisen:
”Mit’ oled meressä, miesi,
uros, aaltojen seassa?”
(Piela 2009: 93–94)

Olen analysoitavaksi valinnut yhden kappalen Amorphiksen albumilta Tales from the Thousand Lakes.

The Castawayn sanoitukset on otettu englanninkielisestä Kalevalasta eli The Kalevala, jonka on suomen kielestä kääntänyt brittiläinen Keith Bosley (Wikipedia/Tales from the Thousand Lakes).

Ensiksi nähdään albumin nimestä heti, että se yhdistyy Suomeen, koska Suomea kutsutaan usein tuhansien järvien maaksi ja varmasti on käytetty vanhoja tarunomaisia myyttejä, kaikenlaisia uskomuksia, yliluonnollisia olentoja ja aiheita, jotka liittyvät luontoon.

Kalevalan seitsemännestä runosta on valittu monista säkeistöistä vain kaksi säkeistöä, jossa kerrotaan linnusta, joka lähti Lapista, mutta tässä viitataan Väinämöiseen, joka on meressä tai sinne pudonnut. Amorphiksen kappaleessa ei ole myöskään käytetty kaikkia säkeitä, jotka ovat runossa, mutta se voisi olla sen takia, että laulun tyyli on death metal ja laulussa on enemmän raskasta melodiaa kuin sanoja.

Kokkolintu eli kotka merkitsee tavallisesti jotain voimakasta tai tulta ja kotka on tavallisesti paha tai vihollinen olento, mutta urokselta eli Kalevalan tarusankarilta Väinämöiseltä se kysyy ystävällisesti, miksi hän on vedessä. Vesi tai merikin on tässä tärkeä, koska Väinämöisen nimi liittyy veteen ja hän on veneenrakentaja.

Sellaisista runon säkeistöistä Amorphis oli kiinnostunut eli halusivat tehdä laulun kokkosesta, joka on voimakas lintu, mutta ystävällinen Väinämöiselle.

Amorphis on toisista metallimusiikkia tekevistä bändeistä poikkeava omalla tavallaan, koska se käyttää Suomen kansalliseepoksen runoja omissa sanoituksissaan. Amorphis on luonut oman identiteetin Kalevalan perusteella, koska se on kiinnostunut siitä. Tämän vuoksi fanitkin haluavat tuntea enemmän Kalevalaa ja yhtye käy haastatteluissa käy läpi Kalevalaa. (Säynekoski, 2009) Haastattelujen perusteella voi ajatella, että Elias Lönnrotin Kalevala tekee Amorphiksesta Amorphiksen.

4.2. Muut

Tässä luvussa esitellään lyhyesti muita yhtyeitä, joiden tuotannossa Kalevala on näkynyt tai näkyy jollakin tavalla.

Amberian Dawn on vuonna 2006 perustettu suomalainen metalliyhtye, jonka musiikki on melodista ja dramaattista power metalia klassisella naislaululla. Yhtyeen

julkaisti esikoisalbumi *River of Tuoni*, jonka nimi viittaa Kalevalassa olevaan aiheeseen. (*Amberian Dawn*)

Ajattara (1996–2012) oli suomalainen dark metal -yhtye, jossa vuonna 1996 Pasi Koskinen, jonka Ajattara oli alun perin sooloprojekti, oli vielä Amorphis-yhtyeen päävokalisti. Myöhemmin Koskinen jätti Amorphiksen, ja keskittyi pääasiallisesti Ajattaraan. Joissain Ajattaran kappaleissa sanoitukset muistuttavat hieman myös kalevalaista runomittaa ja yhtyeen kappaleissa usein toistuvia aiheita ovat kuolema, pahuus ja pimeys. (Wikipedia/Ajattara)

CMX sanoitukset käsittelevät monesti mytologisia, uskonnollisia tai filosofisia aiheita tai ovat mytologia- tai kansanperinnepohjalta esitettyä yhteiskuntakritiikkiä tai itsetutkiskelua (CMX).

Viikinkinmetallia soittava yhtye Ensiferum on kumartanut Kalevalaan ja suomalaisuuteensa päin, esimerkiksi laulu *Old man eli Väinämöinen* (Piela ym. 2008: 493).

Helsinkiläinen Kalevala (1969–1978, 1995) oli rock-yhtye, jollen nimi on otettu Kalevalasta (Wikipedia/Kalevala).

Kotiteollisuus on vuonna 1991 syntynyt lappeenrantalainen yhtye, jonka musiikkityyli on suomirockin ja metallin sekoitusta ja heillä on Kalevala miekka niminen laulu (Kotiteollisuus).

Korpiklaanin suomenkielisissä sanoituksissa on paljon vaikutteita nelipolvitrokeisesta runomitasta. Vuonna 2012 julkaistulla *Manala*-albumilla suurin osa sanoituksista perustuu Tuomas Keskimäen kalevalamittaisiin runoihin. Keskimäki on nuori porilainen runoilija, joka on ollut Kalevalaisen Runokielen Seuran varapuheenjohtaja vuodesta 2007. (Wikipedia/Tuomas Keskimäki)

Poropetra on suomalainen suomeksi laulava etnorockia soittava orkesteri. Poropetra sekoittaa yhteen suomalais-ugrilaisia kansanmusiikkiperinteitä, kurkkulaulua, psykedeelistä rockia, punkia, bluesia ja heavy rockia. Poropetra syntyi Juha Jyrkkään muutettua Tarttoon opiskelemaan viroa syksyllä 2002. Jo alusta asti oli selvää yhtyeen musiikillisen ulosannin pohjaavuus kanteleeseen, runonlauluun sekä itämerensuomalaiseen kansanperinнемusiikkiin höystettynä raskaamman musiikin vaikutteilla. Melko pian mukaan astuivat myös vaikutteet tuvalaisesta kurkkulaulusta sekä maailmanmusiikin eri elementeistä. Poropetra on vanhaa suomea ja tarkoittaa *Hiiden hirveä*. Yhtyeen yhtenä ominaisena tunnusmerkkinä ovatkin sekä arkaismeista että uudennoksellisuuksista koostuvat nelipolvitrokeemittaan nojaavat suomenkieliset

sanoitukset, joissa on vaikutteita myös muista suomalais-ugrilaisista kielistä. (Hirwenkota)

Yhtyeen nimi Turisas perustuu Mikael Agricolan käyttämään Tursas -nimen kirjoitusmuotoon 1500-luvulta ja Turisas on muinaissuomalaisen sodanjumalan Tursaan mukaan nimetty folk metalia ja viikinkimetallia soittava yhtye (Wikipedia/Turisas).

Yhtye Tenhi soittaa progressiivista folkmusiikkia ja on saanut inspiraatiota Kalevalasta ja tehnyt laulun nimellä Kalevala (Wikipedia/Tenhi).

Viikate on vuonna 1996 Kouvolassa perustettu suomenkielistä metallimusiikkia soittava yhtye. Yhtyeen perustivat Kaarle Viikate ja Simeoni Viikate, jotka olivat yhtyeen ainoat jäsenet vuoteen 2005 saakka, jolloin siihen asti vain yhtyeen livekokoonpanossa vaikuttaneet Arvo ja Ervo Viikate otettiin yhtyeen virallisiksi jäseniksi. Yhtyeen perustajat Kaarle ja Simeoni saivat ideansa perustaa yhtyeen, kun he olivat katsomassa Lyijykomppanian viimeistä keikkaa tuolloisella kokoonpanollaan. Yhtye tunnetaan erityisesti melankolisista sanoituksistaan, joista voi toisinaan aistia vaikutteita Reino Helismaan sanoitustyylistä. Tämä ja runsas rautalankakitaran käyttö on synnyttänyt Viikatteen soittotyylille nimiä kuten "Helismaa-metalli", "rautalankametalli" ja "tuoni-iskelmä". (Viikate)

Yhtye pystyy täysin luontevasti seikkailemaan kaikenlaisessa suomalaisessa populaarikulttuurissa ja kansanperinteessä Kalevalasta Speden hiekkakuoppalänkkäreihin ja 1980-luvun sketsisarjoihin. Viikate on Suomen Ramones, se suodattaa omasta kulttuurisesta taustastaan sarjakuvamaailman, jossa suunnistetaan ikonien ja meemien johdattamana. (Peltonen, 2012)

Viikate julkaisee Oi pimeys nimisen digisinglen toukokuun kymmenes päivä. Kappale on ensimmäinen maistiainen syyskuussa ilmestyvältä Viikatteen kymmenenneltä studioalbumilta (Viikate).

Värttinä on Suomen menestynein nykykansanmusiikkiyhtye ja sen juuret ovat karjalaisessa perinteessä, erityisesti naisten tavassa laulaa ja niin sanotuissa runolauluissa. Yhtyeen perustaja on ammentanut aiheensa Kalevalan ja Kantelettaren runoista (Wikipedia/Värttinä).

Dingo on suomalainen rockyhtye, joka on jäänyt suomalaisen kevyen musiikin historiaan yhtenä kaikkien aikojen suosituimmista kotimaisista yhtyeistä. Dingon kulta-aika oli vuosina 1984–1986. Dingon musiikki määritellään suomirockiksi ja ennen mainitsin senkin että Dingon melodioita rinnastettiin kalevalaiseen muinaismusiikkiin. Dingon perusti vuonna 1982 kolmikko Pertti Nieminen (nykyinen Neumann), Jonttu Virta ja Juha ”Quuppa” Seittonen. Keväällä 1983 kokoonpanoon liittyivät

kosketinsoittaja Tuomo Vähä-Pesola ja basisti Jarkko Eve, jolloin muodostui Dingon alkuperäinen kokoonpano. Dingon klassinen kokoonpano ”the famous five” esiintyi vuosina 1984–1986 ja 1998–2002. Dingo hajosi lokakuussa 1986. (Wikipedia/Dingo)

Yhtyeessä on soittanut yhteensä 22 vakinaista muusikkoa, joista 14 vuoden 2002 jälkeen. Pertti Neumann on Dingon jäsenistä ainoa, joka on vaikuttanut yhtyeessä koko ajan. Dingo on antanut vaikutteita useille suomalaisille artisteille ja yhtyeille, esimerkiksi HIM, Apulanta, Maija Vilkkumaa ja The Rasmus. (Wikipedia/Dingo)

Ismo Alankon ura on monipuolinen, pitkä ja kunnianhimoinen. Alanko on sekä taitava muusikko että tekstintekijä ja hänet tunnetaan parhaiten rock-musiikistaan, mutta oikeastaan hänen juurensa ovat klassisessa musiikissa. Hän nimittäin soitti nuoruudessaan selloa. Alanko soitteli kavereittensa kanssa rokkia jo 1970-luvulla Joensuussa, vuosikymmenen lopulla hän lähti joksikin aikaa Tukholmaan. Tuolla reissulla Alanko kuuli ensimmäistä kertaa Eppu Normaalin Maximum Jee & Jee, mistä hän innostui niin valtavasti, että palasi saman tien kotikaupunkiinsa ja perusti oman bändin Hassien kone, joka nousi kaikkien huulille keväällä 1980. (Kiuttu 2010: 44–45)

Hassien konella meni hyvin, mutta se päätti toimintansa vuonna 1982. Myöhemmin Alanko peruti Sielun Veljet eli „Siekkarit“, mistä tuli 1980-luvun tärkeimmistä rock-yhtyeistä Suomessa. Yhtye ehti tehdä monenlaista musiikkia, ennen kaikkea tietysti raivoisaa rockia. (Kiuttu 2010: 44–45)

Ismo on myös ollut soolouralla ja tehnyt musiikkia Teho Majamäen kanssa. Ismo Alanko on ehdottomasti Suomen karismaattisimpia esiintyjiä ja musiikintekijöitä. Kun Alanko saapuu lavalle ja katsoo yleisöön, jokaisesta tuntuu, että hän katsoo juuri minuun. Se on todellisen tähden karisma. (Kiuttu 2010: 47)

Kalevalasta innostuneiksi yhtyeiksi ovat vielä esimerkiksi Mirzadeh, Stam1na, Taivaannaula ja ehkä sellaisia, joista emme ole vielä kuullut.

Lopuksi

Raskassointisen rockmusiikin eli metallimusiikin tyypilliset piirteet ovat intensiiviset rytmit, sähkökitaralta kuulostava sointi ja synkät aiheet sanoituksissa. Suomessa metallimusiikki on erityisen suosittua.

Bakalaureus-tutkielmassani katsoin Kalevalaa populaarimusiikissa, millainen on Kalevalan suhde eri aikakausina, erilaisia kansallisia ja kansanvälisiä heavy metal-yhtyeitä ja tietekin myös kalevalamittaa, koska sekin on tärkeä aihe, jota muusikot käyttävät musiikin tekemisessä. Lisäksi esittelin Suomirockia ja -metallia yleisesti.

Annoin vielä yleiskatsauksen Kalevalan vaikutuksesta suomalaiseen rock- ja metallimusiikkiin, tarkastelin Amorphista ja analysoin Kalevalan seitsemättä runoutta ja Amorphiksen laulua The Castaway. Katsoin myös toisia suomalaisia Suomen musiikkikulttuurissa olevia yhtyeitä, jollen musiikissa näkyy tai on näkynyt Kalevala.

Kalevalla on pitkä historia ja nykypäivänäkin Kalevala-aiheet ja kalevalamitta ovat hyvin tärkeitä Suomen musiikkikulttuurissa, erityisesti Suomen rock- ja metallimusiikissa. Sellaiset yhtyeet, joita kiinnostavat kansalliseepoksessa olevat aiheet, kuten kuolema, elämä ja rakkaus, jatkuvasti käyttävät omissa lauluissaan Kalevalaa, ja toivottavasti se tapa jatkuu myöhemmin.

Kalevala yhdistää uutta ja vanhaa suomalaista kulttuuria ja kansanperinnettä. Amorphis näyttää Kalevalan uudessa valossa sekä suomalaisille että kansainvälisille yleisölle ja faneille.

Lähdeluettelo

Aho, Kalevi, Pekka Jalkanen, Erkki Salmenhaara, Keijo Virtamo. (1996). *Suomen musiikki*. Keuruu.

Aho, Kalevi. (1985). *Suomalainen musiikki ja Kalevala*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Amberian Dawn; <http://www.amberiandawn.com/band>. Katsottu 9.4.2013

CMX; <http://cmx.fi/bio/>. Katsottu 28.4.2013

Haastattelu = Maken musiikkinurkka: Amorphis;
<http://www.youtube.com/watch?NR=1&feature=endscreen&v=shZJVqebIu8>. Katsottu 25.7.2012

Jalkanen, Pekka, Vesa Kurkela. (2003). *Suomen musiikin historia: Populaarimusiikki*. Helsinki: WSOY

Kalevalaseura =
<http://www.kalevalaseura.fi/kaku/sivu.php?n=p1a1&s=p1a1s7&h=hp1a1&f=fp1s>.
Katsottu: 9.4.2013

Keskimäki, Tuomas; http://fi.wikipedia.org/wiki/Tuomas_Keskim%C3%A4ki. Katsottu 6.5.2013

Kiuttu, Petri. (2010). *Selkeää Suomi-rockia: helppolukuinen tietokirja Suomi-rockin ystäväille*. Helsinki

Kotiteollisuus; <http://www.kotiteollisuus.com/proosa/bio>. Katsottu 28.4.2013

Metallin merkitys; <http://www.metalculture.net/Metallisuunnitelma.htm>. Katsottu 9.4.2013

Mirzadeh; <http://www.mirzadeh.org/index2.php>. Katsottu 9.4.2013

Palasokeri – Suomimetallin kehitys; <http://www.palasokeri.com/artikkeli/653>. Katsottu 9.4.2013

Peltonen, Niko. (2012). Viikate – Petäjäveräjät. *NRGM*. Haettu osoitteesta: <http://www.nrgm.fi/kritiikit/viikate-petajaverajat/>. Katsottu 6.5.2013

Piela, Ulla, Seppo Knuuttila, Pekka Laaksonen. (2008). *Kalevalan kulttuurihistoria*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Piela, Ulla (toim.). (2009). *Taiteilijodien Kalevala*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Hirwenkota – Poropetra kotisivu; <http://hirwenkota.info/Suomi.htm>. Katsottu 9.4.2013

Radio Nova; <http://www.radionova.fi/musiikki/uutiset/Amorphis-julkaisee-uuden-albumin---seuraavaksi-maailmankiertueelle-kaheksi-vuodeksi-28219.html>. Katsottu 28.4.2013

Salminen, Aarne. (2001). *Lyhyt Kalevala: Elias Lönnrotin 1862 tekemän lyhennelmän mukaan*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Soundi; <http://www.soundi.fi/levyarviot/amorphis-circle>. Katsottu 18.5.2013

Stam1na; <http://www.stam1na.com/info/>. Katsottu 9.4.2013

Säynekoski, Marko. (2009). Amorphis palasi Kalevalaan. *Turun Sanomat*. Haettu osoitteesta: <http://www.ts.fi/teemat/treffit/1074345697/Amorphis+palasi+Kalevalaan>. Katsottu 26.7.2012

Viikate; <http://www.viikate.com/biografia.cfm>. Katsottu 6.5.2013

Wikipedian Amorphis-sivu; <http://fi.wikipedia.org/wiki/Amorphis>. Katsottu 6.4.2013

Wikipedian Ajattara-sivu; http://fi.wikipedia.org/wiki/Ajattara_%28yhtye%29. Katsottu 6.5.2013

Wikipedian Dingo-sivu; http://fi.wikipedia.org/wiki/Dingo_%28yhtye%29. Katsottu 7.4.2013

Wikipedian Kalevala-sivu; http://fi.wikipedia.org/wiki/Kalevala_%28yhtye%29. Katsottu 28.4.2013

Wikipedian Metallimusiikki-sivu; <http://fi.wikipedia.org/wiki/Metallimusiikki> Katsottu 24.9.2013

Wikipedian Suomirock-sivu; <http://fi.wikipedia.org/wiki/Suomirock>. Katsottu 7.4.2013

Wikipedian Tenhi-sivu; <http://fi.wikipedia.org/wiki/Tenhi>. Katsottu 28.4.2013

Wikipedian Turisas-sivu; <http://fi.wikipedia.org/wiki/Turisas>. Katsottu 28.4.2013

Wikipedian Värttinä-sivu;
http://fi.wikipedia.org/wiki/V%C3%A4rttin%C3%A4_%28yhtye%29. Katsottu 28.4.2013

Resümee

Käesolevas bakalaureusetöös võtan esimeses peatükis vaatluse alla Kalevala mõjutusi populaarmuusikas ning nende seost erinevatel ajajärgudel. Vaatan, millised on kohalikud ja rahvusvahelised heavy metal muusikat tegevad bändid ning milline on kalevalamõõt, mida mõned bändid ja artistid kasutavad oma loomingu kirjutamisel.

Teises peatükis annan ülevaate Soomes tehtavast rokk- ja metalmuusikast, sest see on Soomes populaarne muusikažanr. Eespool mainitud žanre esindavad paljud tuntud bändid ja artistid nagu Hanoi Rocks, Juice Leskinen ja nii edasi.

Töö kolmandas peatükis võtan vaatluse alla, kuidas Kalevala on mõjutanud Soome rock- ja metallmuusikat tegevaid bände ning kirjeldan ja analüüsin ansamblit nimega Amorphis, keda Soome rahvuseepos Kalevala on kõikidest soome bändidest kõige enam mõjutatud ning toon välja artiste, kes samuti kasutavad inspiratsiooniallikana Kalevala.

Töö eesmärgiks oli uurida, millised artistid on kasutanud Kalevala inspiratsiooniallikana oma loomingus. Antud töös tuleb välja, et Kalevala on Soome muusikakultuuris oluliseks inspiratsiooniks tähtsatele bändidele, kes esindavad oma riiki ja ennekõike oma rahvuseepost kasutades seda ka muusikas.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina _____ Kertu Koronen _____
(*autori nimi*)
(isikukood: _____ 49105140312 _____)

- annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
_____ Kalevala mõju suomalaisele rock- ja metallimusiikile _____,
(*lõputöö pealkiri*)

mille juhendaja on _____ Hanna Katariina Jokela _____,
(*juhendaja nimi*)

- reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
- olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
- kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 21. mai 2013

_____
(*allkiri*)